

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

Auteur

TER BESLISSING

Datum

7 december 2022

Kenmerk

DGBI-TOP / 22538470

nota

Kamerbrief Nederlandse implementatie Brexit
Adjustment Reserve

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Bijlage(n)

1

Mede namens/met akkoord van Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Minister van Financiën,
Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Aanleiding

Op 8 oktober 2021 is de Verordening ter oprichting van de *Brexit Adjustment Reserve* (BAR) gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. Op 11 februari 2022 informeerde u de Tweede Kamer over de inhoud van de BAR en de voorgenoemde nationale vormgeving (Kamerstuk 35393, nr.47).

De verschillende regelingen en programma's zijn inmiddels nader uitgewerkt en (deels) opengesteld. Bij deze nota vindt u de Kamerbrief 'Nederlandse implementatie Brexit Adjustment Reserve'. Met deze brief informeert u de Tweede Kamer mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de minister van Financiën en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking proactief over de voortgang van de Nederlandse implementatie van de BAR.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met de Kamerbrief Nederlandse implementatie Brexit Adjustment Reserve.

Kernpunten

Deze Kamerbrief biedt de nadere uitwerking van de regelingen en programma's langs drie verschillende sporen, te weten 1) een spoor algemeen bedrijfsleven; 2) een visserijspoor en 3) een spoor voor reeds gemaakte publieke

kosten. Hierin informeert u de Kamer over de volgende nieuwe punten ten opzichte van de Kamerbrief van februari:

Spoor algemeen bedrijfsleven

- Voor het algemeen bedrijfsleven zijn twee regelingen ontwikkeld gericht op het compenseren van eenmalige aanpassingskosten die bedrijven hebben gemaakt (gereserveerd bedrag 185 miljoen) of nog moeten maken (gereserveerd bedrag 33 miljoen) ten gevolge van Brexit. Beide regelingen zijn opengesteld op 1 november jl. Dit is later dan in eerste instantie gepland, vanwege de staatsteun notificatieprocedure bij de Europese Commissie, goedkeuring is op 31 oktober ontvangen. De animo voor de regelingen na openstelling is fors minder dan verwacht, het is nog te vroeg om te zeggen of dit blijvend is. We zijn in overleg met partijen (VNO-NCW, branches, RVO) om te bezien waardoor het tegenvallende animo komt, en eventuele belemmeringen weg te nemen; momenteel zijn enkele aanpassingen van beide regelingen in voorbereiding om de uitvoering te verbeteren. Met deze wijzigingen wordt de regeling te maken kosten tevens aangepast zodat te maken kosten tot 15 augustus 2023 gecompenseerd kunnen worden; een verlenging van de initiële periode tot 15 juni 2023.
- Beide regelingen omvatten de volgende subsidiemodules: kosten van voorlichtingscampagnes en douane en keuring gerelateerde eenmalige aanpassingskosten. De regeling voor reeds gemaakte kosten heeft daarnaast ook gespecificeerde modules voor: kosten voor inhuur extra materieel tijdens Brexit-piek voor transportbedrijven en kosten voor aanpassing ICT-infrastructuur voor terminaloperators, energiehandelsplatform-ondernemingen en port-community ondernemingen.
- Naast de compensatieregelingen is een internationaliseringsprogramma (gereserveerd bedrag 32 miljoen) opgezet om bedrijven zo gericht mogelijk te ondersteunen bij het herstel van Brexit-gerelateerd verlies van internationale omzet en hen bij te staan in het Europese post-Brexit speelveld. Dit programma staat sinds 1 mei jl. open.

Visserijspoor

- De saneringsregeling (gereserveerd bedrag 155 miljoen) is op 18 juli jl. door de Europese Commissie goedgekeurd en is op 1 september 2022 opengesteld (gecommuniceerd aan de Tweede Kamer in brief van 22 juli 2022 met kenmerk 22325676) De openstelling liep tot en met 30 november 2022. Deze regeling is opgesteld voor Nederlandse visserijbedrijven die negatieve gevolgen ondervinden als gevolg van de Brexit en hierdoor geen toekomst meer zien in de visserij. De ondernemer ontvangt een subsidiebedrag dat gekoppeld is aan het gewicht van het vaartuig (bruto tonnage). Het desbetreffende vaartuig moet worden gesloopt om te voldoen aan de gestelde voorwaarden. Voor de totstandkoming is er met regelmaat met sectorvertegenwoordigers van onder andere de producentenorganisaties gesproken over de hoofdlijnen van deze regeling. Voor deze regeling is 155 miljoen euro gereserveerd.
- De stilligregeling (gereserveerd bedrag 33 miljoen) en liquiditeitsregeling (t.w.v. 12 miljoen) zijn nog onderhavig aan het notificatieproces van de

Europese Commissie. De verwachting is dat de regelingen in het eerste kwartaal van 2023 kunnen worden opengesteld.

Publiek spoor

- Het declareren van Rijkskosten voor extra inzet van personeel voor de Brexit bij de Douane en de NVWA wordt voor de BAR-verantwoording ingezet (gereserveerd bedrag 364 miljoen). Om te anticiperen op de Brexit is sinds 2017 besloten tot (structurele) werving van respectievelijk 928 fte en 143 fte bij de Douane en de NVWA. Daarnaast voert de NVWA nog aanvullende werkzaamheden uit naar aanleiding van de Brexit.

Uitvoeringskosten

- Voor technische assistentie bij de uitvoering van het BAR-fonds is op basis van de BAR-verordening 2,5% van het bestede budget beschikbaar. De technische assistentie wordt voor 2021, 2022 en 2023 verdeeld over de verantwoordelijke departementen naar rato van de verwachte uitvoeringskosten. De definitieve verdeling gaat uit van werkelijke uitvoeringskosten, die eind 2024 zullen worden vastgesteld.

Financiële verdeling

- De kabinetsinzet is dat Nederland de vanuit de verordening ter beschikking staande gelden van 886 miljoen euro volledig en doelmatig benut binnen het vastgestelde tijdsbestek. Door onder andere vertragingen in de openstelling van regelingen bestaat er een risico op onderuitputting van de gelden. Om dit risico te ondervangen onderzoekt de MA (Management Autoriteit) momenteel verschillende alternatieven voor eventuele overschotten, binnen de mogelijkheden die de BAR verordening biedt.

Toelichting

Politieke context

Het visserijspoor is beleidsmatig uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het publieke spoor is beleidsmatig uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën. (Kamer)vragen over de beleidskeuzes op deze sporen worden derhalve beantwoord door de beleidsverantwoordelijke minister. Onder uw directe verantwoordelijkheid valt het spoor algemeen bedrijfsleven, welke voor het internationaliseringsprogramma is uitgewerkt onder medeverantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, alsmede het algemene beheer van de BAR. Deze laatste verantwoordelijkheid vloeit voort uit het aanwijzingsbesluit managementorgaan en auditorgaan BAR van 24 februari 2022 (nr. WJZ/ 21302080) waarin u bent aangewezen als verantwoordelijke voor het beheer van de financiële bijdrage uit de BAR.

Het beheer van de BAR gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de Management Autoriteit (MA), belegd bij de directie Topsectoren en Industriebeleid binnen EZK. Dit team wordt geadviseerd door een interdepartementale werkgroep. Belangrijke besluiten worden genomen in de interdepartementale stuurgroep waar naast de MA directeuren van de betrokken departementen (LNV,

FIN, EZK, BZ) zitting hebben. In beide gremia is tevens uitvoeringsorganisatie Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) vertegenwoordigd.

Kenmerk
DGBI-TOP / 22538470

Krachtenveld

De maatregelen onder het algemene bedrijfsleven spoor zijn tot stand gekomen in nauw overleg met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven (VNO-NCW, evofenedex, Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI), GroentenFruit Huis, Transport en Logistiek Nederland en Havenbedrijf Rotterdam). Daarnaast is een MKB-toets uitgevoerd waarin de regelingen zijn besproken met een panel van ondernemers uit verschillende sectoren, op basis hiervan zijn de regelingen op onderdelen aangepast.

Communicatie

De RVO communiceert over de openstelling van de regelingen op de website rvo.nl en via directe (email) communicatie.